

17 (1984) Nr. 1

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1984 Nr. 105

A. TITEL

*Protocol tot invoeging van artikel 3 bis in het Verdrag inzake de
internationale burgerluchtvaart;
Montreal, 10 mei 1984*

B. TEKST¹⁾**Protocol relating to an amendment to the Convention on International Civil Aviation**

The Assembly of the International Civil Aviation Organization

Having met in its Twenty-fifth Session (Extraordinary) at Montreal on 10 May 1984,

Having noted that international civil aviation can greatly help to create and preserve friendship and understanding among the nations and peoples of the world, yet its abuse can become a threat to general security,

Having noted that it is desirable to avoid friction and to promote that co-operation between nations and peoples upon which the peace of the world depends,

Having noted that it is necessary that international civil aviation may be developed in a safe and orderly manner,

Having noted that in keeping with elementary considerations of humanity the safety and the lives of persons on board civil aircraft must be assured,

Having noted that in the Convention on International Civil Aviation done at Chicago on the seventh day of December 1944 the contracting States

– recognize that every State has complete and exclusive sovereignty over the airspace above its territory,

– undertake, when issuing regulations for their state aircraft, that they will have due regard for the safety of navigation of civil aircraft, and

– agree not to use civil aviation for any purpose inconsistent with the aims of the Convention,

Having noted the resolve of the contracting States to take appropriate measures designed to prevent the violation of other States' airspace and the use of civil aviation for purposes inconsistent with the aims of the Convention and to enhance further the safety of international civil aviation,

Having noted the general desire of contracting States to reaffirm the principle of non-use of weapons against civil aircraft in flight,

¹⁾ De Russische en de Spaanse tekst zijn niet afgedrukt.

Protocole portant amendement de la Convention relative à l'Aviation civile internationale

L'Assemblée de l'Organisation de l'Aviation civile internationale,

S'étant réunie à Montréal, le 10 mai 1984, en sa vingt-cinquième session (extraordinaire),

Ayant pris acte que l'aviation civile internationale peut grandement aider à créer et à préserver entre les nations et les peuples du monde l'amitié et la compréhension, alors que tout abus qui en serait fait peut devenir une menace pour la sécurité générale,

Ayant pris acte qu'il est désirable d'éviter toute mésentente entre les nations et les peuples et de promouvoir entre eux la coopération dont dépend la paix du monde,

Ayant pris acte qu'il est nécessaire que l'aviation civile internationale puisse se développer de manière sûre et ordonnée,

Ayant pris acte que, conformément aux considérations élémentaires d'humanité, la sécurité et la vie des personnes se trouvant à bord des aéronefs civils doivent être assurées,

Ayant pris acte du fait que, dans la Convention relative à l'Aviation civile internationale faite à Chicago le 7 décembre 1944, les États contractants

- reconnaissent que chaque État a la souveraineté complète et exclusive sur l'espace aérien au-dessus de son territoire,

- s'engagent à tenir dûment compte de la sécurité de la navigation des aéronefs civils lorsqu'ils établissent des règlements pour leurs aéronefs d'État, et

- conviennent de ne pas employer l'aviation civile à des fins incompatibles avec les buts de la Convention,

Ayant pris acte de la détermination des États contractants de prendre des mesures appropriées visant à empêcher la violation de l'espace aérien des autres États et l'utilisation de l'aviation civile à des fins incompatibles avec les buts de la Convention et de renforcer la sécurité de l'aviation civile internationale,

Ayant pris acte du désir général des États contractants de réaffirmer le principe du non-recours à l'emploi des armes contre les aéronefs civils en vol,

1. Decides that it is desirable therefore to amend the Convention on International Civil Aviation done at Chicago on the seventh day of December 1944,

2. Approves, in accordance with the provision of Article 94(a) of the Convention aforesaid, the following proposed amendment to the said Convention:

Insert, after Article 3, a new Article 3 bis:

“Article 3 bis

(a) The contracting States recognize that every State must refrain from resorting to the use of weapons against civil aircraft in flight and that, in case of interception, the lives of persons on board and the safety of aircraft must not be endangered. This provision shall not be interpreted as modifying in any way the rights and obligations of States set forth in the Charter of the United Nations.

(b) The contracting States recognize that every State, in the exercise of its sovereignty, is entitled to require the landing at some designated airport of a civil aircraft flying above its territory without authority or if there are reasonable grounds to conclude that it is being used for any purpose inconsistent with the aims of this Convention; it may also give such aircraft any other instructions to put an end to such violations. For this purpose, the contracting States may resort to any appropriate means consistent with relevant rules of international law, including the relevant provisions of this Convention, specifically paragraph (a) of this Article. Each contracting State agrees to publish its regulations in force regarding the interception of civil aircraft.

(c) Every civil aircraft shall comply with an order given in conformity with paragraph (b) of this Article. To this end each contracting State shall establish all necessary provisions in this national laws or regulations to make such compliance mandatory for any civil aircraft registered in that State or operated by a person having his principal place of business or permanent residence in that State. Each contracting State shall make any violation of such applicable laws or regulations punishable by severe penalties and shall submit the case to its competent authorities in accordance with its laws or regulations.

(d) Each contracting State shall take appropriate measures to prohibit the deliberate use of any civil aircraft registered in that State or operated by an operator who has his principal place of business or permanent residence in that State for any purpose inconsistent with the aims of this Convention. This provision shall not affect paragraph (a) or derogate from paragraph (b) and (c) of this Article.”,

1. Décide qu'il est souhaitable d'amender en conséquence la Convention relative à l'Aviation civile internationale, faite à Chicago le 7 décembre 1944,

2. Approuve, conformément aux dispositions de l'article 94, alinéa a), de la Convention mentionnée ci-dessus, l'amendement ci-après qu'il est proposé d'apporter à ladite Convention:

Insérer, après l'article 3, un nouvel article 3 bis:

«Article 3 bis

a) Les États contractants reconnaissent que chaque État doit s'abstenir de recourir à l'emploi des armes contre les aéronefs civils en vol et qu'en cas d'interception, la vie des personnes se trouvant à bord des aéronefs et la sécurité des aéronefs ne doivent pas être mises en danger. Cette disposition ne saurait être interprétée comme modifiant de quelque manière que ce soit les droits et obligations des États en vertu de la Charte des Nations Unies.

b) Les États contractants reconnaissent que chaque État, dans l'exercice de sa souveraineté, est en droit d'exiger l'atterrissage, à un aéroport désigné, d'un aéronef civil qui, sans titre, survole son territoire ou s'il y a des motifs raisonnables de conclure qu'il est utilisé à des fins incompatibles avec les buts de la présente Convention; il peut aussi donner à cet aéronef toutes autres instructions pour mettre fin à ces violations. A cet effet, les États contractants peuvent recourir à tous moyens appropriés compatibles avec les règles pertinentes du droit international, y compris les dispositions pertinentes de la présente Convention, spécifiquement l'alinéa a) du présent article. Chaque État contractant convient de publier ses règlements en vigueur pour l'interception des aéronefs civils.

c) Tout aéronef civil doit respecter un ordre donné conformément à l'alinéa b) du présent article. A cette fin, chaque État contractant prend toutes les mesures nécessaires dans ses lois ou règlements nationaux pour faire obligation à tout aéronef immatriculé dans ledit État ou utilisé par un exploitant qui a le siège principal de son exploitation ou sa résidence permanente dans ledit État de se conformer à cet ordre. Chaque État contractant rend toute violation de ces lois ou règlements applicables passible de sanctions sévères et soumet l'affaire à ses autorités compétentes conformément à son droit interne.

d) Chaque État contractant prendra des mesures appropriées pour interdire l'emploi délibéré de tout aéronef civil immatriculé dans ledit État ou utilisé par un exploitant qui a le siège principal de son exploitation ou sa résidence permanente dans ledit État à des fins incompatibles avec les buts de la présente Convention. Cette disposition ne porte pas atteinte à l'alinéa a) et ne déroge pas aux alinéas b) et c) du présent article.»

3. Specifies, pursuant to the provision of the said Article 94(a) of the said Convention, one hundred and two as the number of contracting States upon whose ratification the proposed amendment aforesaid shall come into force, and

4. Resolves that the Secretary General of the International Civil Aviation Organization draw up a Protocol, in the English, French, Russian and Spanish languages, each of which shall be of equal authenticity, embodying the proposed amendment above-mentioned and the matter hereinafter appearing:

a) The Protocol shall be signed by the President of the Assembly and its Secretary General.

b) The Protocol shall be open to ratification by any State which has ratified or adhered to the said Convention on International Civil Aviation.

c) The instruments of ratification shall be deposited with the International Civil Aviation Organization.

d) The Protocol shall come into force in respect of the States which have ratified it on the date on which the one hundred and second instrument of ratification is so deposited.

e) The Secretary General shall immediately notify all contracting States of the date of deposit of each ratification of the Protocol.

f) The Secretary General shall notify all States parties to the said Convention of the date on which the Protocol comes into force.

g) With respect to any contracting State ratifying the Protocol after the date aforesaid, the Protocol shall come into force upon deposit of its instrument of ratification with the International Civil Aviation Organization.

Consequently, pursuant to the aforesaid action of the Assembly,

This Protocol has been drawn up by the Secretary General of the Organization.

IN WITNESS WHEREOF, the President and the Secretary General of the aforesaid Twenty-fifth Session (Extraordinary) of the Assembly of the International Civil Aviation Organization, being authorized thereto by the Assembly, sign this Protocol.

DONE at Montreal on the 10th day of May of the year one thousand nine hundred and eighty-four, in a single document in the English, French, Russian and Spanish languages, each text being equally authentic. This Protocol shall remain deposited in the archives of the

3. Fixe, conformément à la disposition dudit article 94, alinéa a), de ladite Convention, à cent deux le nombre d'États contractants dont la ratification est nécessaire à l'entrée en vigueur dudit amendement, et

4. Décide que le Secrétaire général de l'Organisation de l'Aviation civile internationale établira en langues française, anglaise, espagnole et russe, chacune faisant également foi, un protocole concernant l'amendement précité et comprenant les dispositions ci-dessous:

a) Le protocole sera signé par le Président et le Secrétaire général de l'Assemblée.

b) Le protocole sera ouvert à la ratification de tout État qui aura ratifié la Convention relative à l'Aviation civile internationale ou y aura adhéré.

c) Les instruments de ratification seront déposés auprès de l'Organisation de l'Aviation civile internationale.

d) Le protocole entrera en vigueur à l'égard des États qui l'auront ratifié le jour du dépôt du cent deuxième instrument de ratification.

e) Le Secrétaire général notifiera immédiatement à tous les États contractants la date du dépôt de chaque instrument de ratification du protocole.

f) Le Secrétaire général notifiera immédiatement à tous les États qui sont parties à ladite Convention la date à laquelle ledit protocole entrera en vigueur.

g) Le protocole entrera en vigueur, à l'égard de tout État contractant qui l'aura ratifié après la date précitée, dès que cet État aura déposé son instrument de ratification auprès de l'Organisation de l'Aviation civile internationale.

En conséquence, conformément à la décision ci-dessus de l'Assemblée,

Le présent protocole a été établi par le Secrétaire général de l'Organisation.

EN FOI DE QUOI, le Président et le Secrétaire général de la vingt-cinquième session (extraordinaire) de l'Assemblée de l'Organisation de l'Aviation civile internationale, dûment autorisés à cet effet par l'Assemblée, ont apposé leur signature au présent protocole.

FAIT à Montréal le 10 mai de l'an mil neuf cent quatre-vingt-quatre, en un seul document dans les langues française, anglaise, espagnole et russe, chacun des textes faisant également foi. Le présent protocole sera déposé dans les archives de l'Organisation de l'Aviation civile

International Civil Aviation Organization, and certified copies thereof shall be transmitted by the Secretary General of the Organization to all States parties to the Convention on International Civil Aviation done at Chicago on the seventh day of December 1944.

*President of the 25th Session
(Extraordinary) of the Assembly*

Secretary General

(sd.) ASSAD KOTAITE

(sd.) YVES LAMBERT

internationale et des copies certifiées conformes seront transmises par le Secrétaire général de l'Organisation à tous les États parties à la Convention relative à l'Aviation civile internationale faite à Chicago le 7 décembre 1944.

*Président de la 25ème session
(extraordinaire) de l'Assemblée*

Secrétaire général

(s.) ASSAD KOTAITE

(s.) YVES LAMBERT

C. VERTALING**Protocol houdende een wijziging van het Verdrag inzake de Internationale Burgerluchtvaart**

De Vergadering van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie,
In haar Vijfentwintigste (Buitengewone) Zitting bijeengekomen op 10 mei 1984, te Montreal,

Geconstateerd hebbend dat de internationale burgerluchtvaart belangrijk kan bijdragen tot het scheppen en bewaren van vriendschap en goed begrip tussen de naties en volkeren van de wereld, doch dat misbruik daarvan een bedreiging kan worden voor de algemene veiligheid,

Geconstateerd hebbend dat het wenselijk is wijving te voorkomen en die samenwerking tussen de naties en volkeren waarvan de wereldvrede afhangt, te bevorderen,

Geconstateerd hebbend dat het noodzakelijk is dat de internationale burgerluchtvaart zich op veilige en ordelijke wijze kan ontwikkelen,

Geconstateerd hebbend dat overeenkomstig de elementaire overwegingen van humaniteit de veiligheid en het leven van personen aan boord van burgerluchtvaartuigen gewaarborgd dienen te worden,

Geconstateerd hebbend dat de Verdragsluitende Staten in het Verdrag inzake de Internationale Burgerluchtvaart, gesloten zeven december 1944 te Chicago,

- erkennen dat elke Staat de volledige en uitsluitende soevereiniteit heeft over de luchtruimte boven zijn grondgebied,

- zich verbinden bij het uitvaardigen van voorschriften voor hun staatsluchtvaartuigen de veiligheid van het verkeer met burgerluchtvaartuigen in het oog te zullen houden, en

- overeenkomen de burgerluchtvaart niet te gebruiken voor doeleinden die onverenigbaar zijn met de strekking van dit Verdrag,

Geconstateerd hebbend dat de Verdragsluitende Staten vastbesloten zijn passende maatregelen te nemen ter voorkoming van de schending van de luchtruimte van andere Staten en van het gebruik van de burgerluchtvaart voor doeleinden die onverenigbaar zijn met de strekking van dit Verdrag en ter vergroting van de veiligheid van de internationale burgerluchtvaart,

Geconstateerd hebbend dat het de algemene wens van de Verdragsluitende Staten is het beginsel van het niet gebruiken van wapens tegen burgerluchtvaartuigen tijdens de vlucht opnieuw te bevestigen,

1. Besluit dat het derhalve wenselijk is het Verdrag inzake de Internationale Burgerluchtvaart, gesloten zeven december 1944, te Chicago, te wijzigen.

2. Hecht overeenkomstig het bepaalde in artikel 94(a) van het eerder genoemde Verdrag, haar goedkeuring aan de volgende voorgestelde wijziging van genoemd Verdrag:

Na artikel 3 wordt een nieuw artikel 3 bis ingevoegd:

„Artikel 3 bis

a. De Verdragsluitende Staten erkennen dat elke Staat zich ervan dient te onthouden over te gaan tot het gebruik van wapens tegen burgerluchtvaartuigen tijdens de vlucht en dat, in geval van onderschepping, het leven van personen aan boord en de veiligheid van luchtvaartuigen niet in gevaar mogen worden gebracht. Deze bepaling mag niet zo worden uitgelegd dat daardoor op enigerlei wijze de rechten en plichten van Staten vervat in het Handvest van de Verenigde Naties worden gewijzigd.

b. De Verdragsluitende Staten erkennen dat elke Staat, in de uitoefening van zijn soevereiniteit, gerechtigd is de landing op een daartoe aangewezen vliegveld te eisen van een burgerluchtvaartuig dat zonder vergunning boven zijn grondgebied vliegt of indien er redelijke gronden zijn om aan te nemen dat dit luchtvaartuig wordt gebruikt voor doeleinden die onverenigbaar zijn met de strekking van dit Verdrag; een Staat is tevens gerechtigd een dergelijk luchtvaartuig iedere andere instructie te geven ten einde dergelijke schendingen te beëindigen. Hiertoe kunnen de Verdragsluitende Staten alle passende maatregelen nemen, die verenigbaar zijn met de daarop betrekking hebbende regels van het internationale recht, waaronder de daarop betrekking hebbende bepalingen van dit Verdrag, in het bijzonder lid a van dit artikel. Elke Verdragsluitende Staat stemt ermede in zijn van kracht zijnde voorschriften betreffende de onderschepping van burgerluchtvaartuigen te publiceren.

c. Elk burgerluchtvaartuig dient een bevel, gegeven in overeenstemming met het bepaalde in lid b van dit artikel, op te volgen. Elke Verdragsluitende Staat neemt alle noodzakelijke bepalingen in zijn nationale wetten of voorschriften op ten einde het opvolgen van dergelijke bevelen verplicht te stellen voor elk burgerluchtvaartuig dat in die Staat is geregistreerd of wordt geëxploiteerd door een exploitant die zijn hoofdkantoor of zijn vaste woonplaats in deze Staat heeft. Elke Verdragsluitende Staat stelt iedere schending van zodanige toepasselijke wetten of voorschriften strafbaar met strenge straffen en brengt de zaak voor zijn bevoegde autoriteiten overeenkomstig zijn wetten of voorschriften.

d. Elke Verdragsluitende Staat neemt passende maatregelen ten einde het opzettelijke gebruik van een burgerluchtvaartuig dat in die Staat is geregistreerd of wordt geëxploiteerd door een exploitant die zijn hoofdkantoor of zijn vaste woonplaats in deze Staat heeft, voor alle doeleinden die onverenigbaar zijn met de strekking van dit Verdrag, te

voorkomen. Deze bepaling laat onverlet het bepaalde in lid a en doet niets af aan het bepaalde in de leden b en c van dit artikel.”

3. Bepaalt, ingevolge bovengenoemd artikel 94(a) van genoemd Verdrag, dat het aantal Verdragsluitende Staten waardoor de bovengenoemde voorgestelde wijziging bekrachtigd moet zijn alvorens deze van kracht wordt, honderdentwee bedraagt, en

4. Besluit dat de Secretaris-Generaal van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie een Protocol zal opstellen in de Engelse, de Franse, de Russische en de Spaanse taal, zijnde de vier teksten gelijkelijk authentiek, waarin de bovengenoemde voorgestelde wijziging en het hiernavolgende zijn vervat:

a. Dit Protocol wordt door de Voorzitter en de Secretaris-Generaal van de Vergadering ondertekend.

b. Dit Protocol wordt opengesteld voor bekrachtiging door elke Staat die het Verdrag inzake de Internationale Burgerluchtvaart heeft bekrachtigd of ertoe is toegetreden.

c. De akten van bekrachtiging worden nedergelegd bij de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie.

d. Dit Protocol treedt ten aanzien van de Staten die het hebben bekrachtigd, in werking op de datum waarop de honderdentweede akte van bekrachtiging wordt nedergelegd.

e. De Secretaris-Generaal stelt onmiddellijk alle Verdragsluitende Staten op de hoogte van de datum van nederlegging van elke akte van bekrachtiging van dit Protocol.

f. De Secretaris-Generaal stelt alle Staten die partij zijn bij genoemd Verdrag op de hoogte van de datum waarop dit Protocol in werking treedt.

g. Dit Protocol treedt ten aanzien van elke Verdragsluitende Staat die het na bovengenoemde datum bekrachtigt, in werking op de dag waarop zijn akte van bekrachtiging bij de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie wordt nedergelegd.

Derhalve, ingevolge het bovenbedoelde besluit van de Vergadering,

Is dit Protocol opgesteld door de Secretaris-Generaal van de Organisatie.

TEN BLIJKE WAARVAN, de Voorzitter en de Secretaris-Generaal van de vijfentwintigste (buitengewone) zitting van de Vergadering van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie, daartoe gemachtigd door de Vergadering, dit Protocol ondertekenen.

GEDAAN te Montreal, de tiende mei 1984, in een enkel exemplaar in de Engelse, de Franse, de Russische en de Spaanse taal, zijnde de vier teksten gelijkelijk authentiek. Dit Protocol wordt nedergelegd in het archief van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie; de Secreta-

ris-Generaal van de Organisatie doet gewaarmerkte afschriften ervan toekomen aan alle Staten die partij zijn bij het op 7 december 1944 te Chicago gesloten Verdrag inzake de Internationale Burgerluchtvaart.

*Voorzitter van de vijftiengste
(buitengewone) zitting van de Vergadering*

Secretaris-Generaal

(w.g.) ASSAD KOTAITE

(w.g.) Y. LAMBERT

D. PARLEMENT

Het Protocol behoeft ingevolge artikel 91, eerste lid, van de Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal alvorens het Koninkrijk aan het Protocol kan worden gebonden.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging van het Protocol is voorzien in punt 4, letter b.

G. INWERKINGTREDING

Het Protocol zal ingevolge punt 4, letter d, in werking treden voor de Staten die het hebben bekrachtigd op de datum waarop de honderdtweede akte van bekrachtiging is nedergelegd.

J. GEGEVENS

Van het op 7 december 1944 te Chicago tot stand gekomen Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart, tot wijziging van welk Verdrag het onderhavige Protocol strekt, is de Engelse tekst geplaatst in *Stb.* H 165 en de vertaling in het Nederlands, bijgewerkt tot en met het wijzigingsprotocol van 21 juni 1961, in *Trb.* 1973, 109.

Van het op 26 juni 1945 te San Francisco tot stand gekomen Handvest der Verenigde Naties, naar welk Handvest in het onderhavige Protocol wordt verwezen, zijn de Engelse en de Franse tekst, zoals gewijzigd, geplaatst in *Trb.* 1979, 37. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1981, 174.

Uitgegeven de vierde september 1984.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

H. VAN DEN BROEK